

HANDREIKING

Veiligheid voor studenten

Tips uit de praktijk

Veiligheid in de studententijd

Een grote groep jongeren genieten bij de start van het nieuwe schooljaar weer van fysiek onderwijs. Ook bij studenten komt seksueel grensoverschrijdend gedrag voor, binnen of buiten het onderwijsgebouw en ook online. Verschillende onderzoeken laten zien dat jonge vrouwen het vaakst slachtoffer worden van seksueel geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag (CBS, 2020; Van Berlo & Twisk, 2017). Uit recent [onderzoek](#) van [Amnesty International](#) blijkt dat een aanzienlijk deel van de studenten negatieve seksuele ervaringen hebben in hun studententijd. Eén op de tien studentes heeft tijdens de studententijd seks gehad tegen haar wil en 31 procent van de vrouwelijke studenten heeft tijdens de studententijd seksuele handelingen (dus breder dan penetratie) meegemaakt, zonder dat diegene daarmee had ingestemd. Hiernaast komt het vaak voor dat hierover geen melding wordt gedaan. Naar aanleiding hiervan heeft project [Veilige Steden](#) op 13 juli jl. een werksessie georganiseerd waar deze thematiek centraal stond: hoe kunnen we de veiligheid van studenten in het uitgaan duurzaam ondersteunen en op de agenda houden binnen en buiten de gemeente? Tijdens deze sessie werd kennis en ervaringen uitgewisseld door beleidsmedewerkers vanuit de gemeenten en experts. Deze handreiking bevat enkele tips uit de (gemeente) praktijk die tijdens de sessie aan bod zijn gekomen.

Tips uit de praktijk ter verbetering van de veiligheid van studenten

- **Erken de ernst en de omvang van de seksueel geweld onder studenten**

Zoals hierboven beschreven komt seksueel geweld veel voor. Ook onder studenten. Voor agendering, het aangaan van (nieuwe) samenwerkingen en het ontwikkelen van een effectieve aanpak is de erkenning van de problematiek essentieel. Een landelijk dekkende erkenning, normstelling en aanpak zou hierin de impact van de aanpak kunnen versterken.

- **Benut de introductietijd voor het stellen van een positieve norm**

De start van de studententijd is een mooi moment om als gemeente, onderwijsinstellingen, horeca, studentenverenigingen en andere partners een gezamenlijke positieve norm te stellen. Hoe kan uitgaan leuk en veilig zijn is hierbij de kern. De aanpak richt zich op het tegengaan van ongewenst seksueel gedrag, maar hierbij is het effectief om een positieve norm te stellen van gedrag dat we met elkaar juist wel willen zien. Een positieve norm ondersteunt de inzet voor gedragsverandering.

- **Versterk de aanpak door samenwerking**

Naar aanleiding van het [onderzoek](#) roept Amnesty het onderwijs op om het manifest tegen seksueel geweld te tekenen: waarin de instellingen beloven “hun studenten betere bescherming te bieden bij seksueel geweld”. Niet alleen de onderwijsinstellingen kunnen hierin een rol nemen: ook gemeenten, veldpartners, horeca, studentenverenigingen en studenten zelf kunnen deze aanpak ondersteunen.

- **Verbind het thema seksueel geweld aan andere lopende initiatieven in het onderwijs en het uitgaansleven**

Voor het versterken van de aanpak van seksueel geweld onder studenten en in het uitgaan kan je bestaande initiatieven benutten. Denk bijvoorbeeld aan het beleid rond verantwoord alcohol schenken of breder diversiteit en inclusiebeleid op de onderwijsinstellingen.

- **Denk ook aan de studenten die niet verbonden zijn aan studentenverenigingen**

Wees je bewust dat je via studentenverenigingen niet alle studenten bereikt. Dus houd aandacht voor het bereiken van deze andere groepen. Denk bijvoorbeeld aan internationale studenten, studenten die uitgaan in andere steden, studenten met een beperking. Ontwikkel bijvoorbeeld informatieverstrekking in het Engels, neem in een studiegids een tekst op over de gedragsnormen en de mogelijkheden voor hulp, of zet campagnes in op andere plekken (horeca, sportverenigingen etc.).

- **Benut bestaande interventies, campagnes en toolkits**

Maak partners niet alleen bewust van de problematiek, maar ook een handelingsperspectief. Biedt ook praktische invulling van wat er echt gedaan kan worden. Benut hiervoor bestaande materialen zoals de [toolkit](#) voor studenten van Centrum Seksueel Geweld of de [Hier is het Oké toolkit](#). Hier vindt je onder meer postermateriaal, instructiekaarten, video's, stickers om te gebruiken als (pop)podium, kroeg, studentenvereniging of festival. Een ander voorbeeld is om bijvoorbeeld aan te sluiten bij de [#Let'sTalkAboutYES-campagne](#).

- **Benut ervaringskennis van studenten en anderen**

Wil je de inzet van horeca versterken? Denk dan ook eens aan het delen van ervaringsverhalen om de rol die barpersoneel en beveiligers kunnen spelen te laten zien en laten voelen. Dit kan bijvoorbeeld een slachtoffer zijn, maar denk ook bijvoorbeeld ook aan een ervaringsverhaal van een beveiligers die kennis van zaken heeft en kan delen met andere beveiligers.

Literatuur

Berlo, W. van & Twisk, D. (2017). *Seksueel geweld en seksuele grensoverschrijding*. In H. de Graaf & C. Wijzen, C. (Red.), *Seksuele gezondheid in Nederland 2017* (pp. 88-98). Delft: Eburon.

Centraal Bureau voor de Statistiek, (2020). *Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Geweld 2020*.

Driessen, M. & Polet, J. (2021). *Studenten over verkrachting: Onderzoek naar verkrachting onder studenten, hoe ze ermee omgaan en hoe ze erover denken*. I&O Research, in opdracht van Amnesty International Nederland.

Deze handreiking is door Regioplan ontwikkeld in het kader van het beleidsprogramma *Veilige Steden* van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Auteurs: Hanna Harthoorn, Kristen Martina en Heleen Schols, Regioplan

Publicatiedatum: Augustus 2021

Tel: +31 (0) 20 - 5 315 315

E-mail: veiligesteden@regioplan.nl

Website: <https://www.programmaveiligesteden.nl/>